

Bogdan Perțache

Metec

roman

POLIROM
2025

citit că e-ndeajuns să te prefaci că surâzi ca să ți se schimbe, în bine, starea de spirit.

Mă remontează și intru în a doua casetă, aici sunt numai fete, îngenunchez și reiau căutarea, ajuns lângă Emine, îmi pierd concentrarea, sunt curios la ce lucrează. Șade pe călcâie și, cu o spatulă și o pensulă mică, decopertează un vas mărunț din *terra sigillata*. Absorbită de proces, își mușcă ușurel buza de jos. Și-a înfășurat capul cu o pânză roz ale cărei capete îi coboară pe spinare până la brâu.

— Ce cauți, *boca*?

Tresar imperceptibil, nu credeam că m-a observat.

Când elevii sunt interesați, profesoratul e o meserie faină, prin urmare, mă așez lângă ea și explic sfătos:

— Uite, la săpăturile într-un gorgan, într-o așezare de tip Tell, descoperi o locuință, de regulă cu un par în mijloc, pereți circulari de chirpici, acoperiș din stuf sau crengi, oricum, n-are prea mare importanță, sunt în Paphos, prin Cipru, niște reconstituiri destul de fidele.

Nu știu cam care-i nivelul ei de engleză, cât pricepe din ce-i spun, așa că o întreb, îngrijorat:

— Mă urmărești, nu-i așa?

— Te înțeleg perfect, mă liniștește ea.

Cuprins

Damian	5
Yórgo.	79
Franco	153

Am instalat corturile sub vârful Piatra Râioasă, într-un loc pe care-l numeam „La Mormânt“, nu era nicio cruce acolo, doar două lespezi din piatră galbenă, mâncată de licheni, una rotundă, concavă ca un talger, înfiptă la capul alteia, mai lungă, ca o burtă de uriaș din *Cartea lui Enoch*.

Cântatul în jurul focului, asta era activitatea noastră obișnuită, iar soarele în jurul căruia gravitau toți și toate: Marius și chitara lui. De Marius mă lega cea mai veche prietenie, ne știam de la grădiniță, 'năltuț și brunețel, student la Automatică în Brașov, tipul la care toți apelau atunci când aveau probleme cu calculatorul. El era, de asemenea, iubirea secretă a soră-mii, un secret pe care la început l-am păstrat legat de cele mai groaznice jurăminte pe care o puștoaică de liceu poate să le conceapă, pe urmă, inerțial, din pură dragoste de frate. Celălalt muschetar, Sorin, student la Iași, la Telecomunicații, voinic, pistruiat, n-avea decât o preocupare când eram plecați: mâncarea. Îl găseai mai mereu în jurul ceaunului, amestecând în el, încropind feluri de mâncare din te miri ce.

Cât despre mine, eu nu eram bun de nimic, poate doar de gură.

Și nici măcar bun de gură n-am fost în seara aia, căci după ce s-a epuizat tot stocul de cântece despre Bucegi și Piatra Craiului, munți pe care, în treacăt fie spus, niciunul dintre noi nu călcase

vreodată, Mădă, care se nimerise să șadă chiar lângă mine, mi-a susurat duios:

— Mamă, ce falsezi!

Acum trebuie s-o recunosc, fetele alea din Pedagogic nu erau doar frumoase coz, ci și cântau dumnezeiește, chiar atunci când habar n-aveau de versuri.

Țin minte doar c-am întors capul și, după ce-am scrutat întunericul din spate, am murmurat cu glas pierit de spaimă:

— Plin de vipere pe-aici, plin.

— Nu-ți fie frică, băiat, am eu grijă de tine.

Când s-o înțep cu o vorbuliță, două, sor-mea, geană pe noi, m-a amenințat clătinând degetul arătător, după care și-a împuns obrazul cu el și a mișcat buzele pe mușeasca: „Ai promis, nu uita!“.

N-am mai scos niciun sunet, mă uitam doar în jar, ca la un televizor stricat. De cealaltă parte a focului se discuta despre facultate, ai mei cu jucată blazare, fetele cu speranță.

La începutul primului an de studenție am fost un provincial năuc, obosit de cursurile la care scriam până-mi amorțeau degetele, mereu flămând, rătăcit într-un București imens, încă gri, greu de învățat, plin de tentații intangibile, un cazan al vrăjitoarelor populat majoritar de o faună agresivă, isterică, săracă, debusolată, apoi mi-a intrat în vene și fiecare întoarcere la Brăila părea o rein-

serție într-o capsulă a timpului înghețat, într-un loc în care nu se întâmpla nimic.

Îmi intrase în cap de mic, aici dau vina pe revistele „Cutezătorii“, cărțile din „Clubul Teme-rarilor“, *Cireșarii*, să mă fac arheolog și nici tata, cu toată logica lui, nici mama, cu toată diplomația ei, n-au reușit să mă facă să mă răzgândesc. Ai mei m-ar fi vrut notar, judecător, ceva, dacă tot eram bun la istorie și română, dar eu visam cai verzi dezgropați.

Hohote vesele m-au scos din butoiul cu gânduri.

Le-am urmărit fețele, măști mobile înroșite de lumina focului, și le-am ascultat poveștile, chiar credeam pe-atunci că putem schimba lumea. Aș fi vrut să le zic și eu despre alegerile din noiembrie, despre bucuria din Piața Universității când a ieșit Constantinescu președinte, despre partidulețele în care m-am înrolat temporar, pentru beneficii mărunte, despre examenele de doctorat de la facultate la care asistam doar pentru cina de protocol de după, de chefurile din căminele din Panduri, de profa de greacă Zoe Petre, a cărei feblețe eram, sau despre munca de „criminalist“ din satul neolitic de la Vitănești, șantierul arheologic din Teleorman în care mi-am făcut practica la începutul verii, despre cum am descoperit un ciob de ceramică pictat cu aur și, mai ales, despre mor-

mântul unui războinic migrator (sărac, n-avea decât un inel), al cărui craniu l-am spart, din prea mult zel, cu târnăcopul. Dar m-am temut de ridicol, de faptul că Mădă-mi va taxa entuziasmul și am păstrat tăcerea.

O butelcuță de Tanita a început să se plimbe din mână în mână.

— Yórgaki, mi-a strigat Sorin, ai murit, bă, dă drumu' la bancuri!

— Cum, așa, pe uscat?

Sticluța de plastic mi-a aterizat în poală, am tras un gât zdravăn din scârboșenia aia dulce și-am început:

— Un grec avea o nevastă mișto. Vecinului de peste drum îi cam plăcea de ea...

Am inspirat puternic și câțiva stropi de lichior au luat-o la vale pe calea greșită. Am căscat gura ca un crap la suprafața bălții, după care am tușit de era să-mi scuiplămâni afară.

Serviabilă, Mădă m-a pocnit pe omoplați de câteva ori și a continuat gluma:

— Și după zece zile, grecul s-a trezit cu un cal mare, de lemn, la poartă.

*

Știu că umblu după potcoave de cai morți, dar speranța moare ultima și am eu o vorbă a mea:

„Să nu crezi în noroc, bazează-te pe el“. După ce schițez cu creionul situl în agendă, *old school*, ce să-i faci, cobor în prima casetă de lângă corturi. Nu-s decât băieți aici, care, chiori de somn, râcâie țărâna cu șpaclurile. Pun un genunchi la pământ, analizez atent pereții, în sensul acelor de ceasornic, fac poze, desenez. Într-un colț, lângă marginea din amonte, zăbovesc interesat, scobind cu briceagul, și chiar lângă fundul gropii descopăr o bucățică de os pietrificat, de formă familiară, e un cârlig de pescuit, mă înveselesc subit, în secolul al VI-lea înainte de Hristos, prin locurile astea era o așezare de pescari numită Physkos; uite și un bolovan fățuit de mână de om, Herodot menționează în *Istoriile* sale o cetate pe la 3.000 î.Hr.; deasupra bolovanului nimic interesant, pământ ocru sfărâmicios, vremea Imperiului Persan; un strat subțire, cenușiu îmi aduce aminte de invazia lui Alexandru cel Mare din 334 î.Hr., când localnicii, realizând că n-au nicio șansă de rezistență împotriva armatei macedonene, și-au dat foc tuturor bunurilor înainte de a se ascunde în munți; deasupra păturii negricioase, doar pietriș și nisip ruginit, o victorie minoră totuși, găsesc un fragment de fibulă romană plată, octogonală la origine.

Pierd încă o oră. Nici urmă de gogoșile mele. Nechemată, dezamăgirea vine, pâș-pâș, și mă îmbrățișează. Oftez, după care forțez un zâmbet, am